

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
12 november 2024	2400033327	T te Velde
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
		06 - 34 59 10 35

ONDERWERP
Energievisie provincie Overijssel

Geachte leden van de Raad,

De Provincie Overijssel werkt aan een energievisie. In deze energievisie beschrijft de provincie op hoofdlijnen hoe de energievraag van de provincie Overijssel er in 2050 uit zal zien en welke infrastructuur er nodig zal zijn om in deze vraag te voorzien. Dat houdt in welke transportinfrastructuur (kabels en leidingen) en op welke manier er binnen deze provincie energie opgewekt zal worden. Deze visie wordt in februari 2025 door Provinciale Staten van Overijssel vastgesteld. Provinciale Staten is hier dan ook het bevoegd gezag en deze visie kan zonder consultatie van de Overijsselse gemeenteraden of colleges vastgesteld worden. Omdat de Provincie Overijssel het belangrijk vindt om de gemeenten hier toch bij te betrekken, is in november 2024 aan de colleges van B&W gevraagd om een reactie te geven op deze visie in de vorm van wensen en bedenkingen. In deze brief willen wij u daarom meedelen dat we op deze energievisie hebben gereageerd.

Het verschil tussen de provinciale energievisie en de Enschedese energievisie

Als in deze brief wordt gesproken over een energievisie wordt, tenzij anders aangegeven, de Overijsselse energievisie bedoeld.

Gemeente Enschede kent zelf ook een energievisie. Deze visie is in 2021 door uw Raad vastgesteld en geeft een beschrijving van onder andere de gemeentelijke opgaven voor hernieuwbare opwek. Hoewel ze in naam op elkaar lijken, is er een wezenlijk verschil tussen de Enschedese energievisie en de Overijsselse. Simpel gezegd is de Overijsselse energievisie een systeemvisie die een beschrijving geeft van de in 2050 benodigde energie-infrastructuur. Hiermee ligt ze in het verlengde van het NPE (Nationaal Plan Energiesysteem) en het PEH (Programma Energie Hoofdinfrastructuur). De Enschedese energievisie heeft als hoofddoel om bij te dragen aan de vermindering van de CO₂-uitstoot van de gemeente Enschede en geldt tot 2030. Deze laatste visie is daarmee meer een doorvertaling van het klimaatakkoord.

Voor het Enschedese beleid is de Enschedese energievisie leidend, samen met de hieraan gerelateerde strategische beleidsstukken, zoals de transitievisie warmte. De provinciale energievisie biedt kaders voor de infrastructuur die de ontwikkelingen in deze visies mogelijk moet maken, daarom zal (toekomstig) lokaal beleid moeten aansluiten op de in de provinciale energievisie geschetste lijn.

Inhoud van de energievisie

Deze energievisie is als bijlage aan deze brief toegevoegd, maar hierbij een korte samenvatting; Zoals hierboven al kort werd genoemd, geeft de energievisie een beschrijving van de energiebehoefte en het energiesysteem in Overijssel in 2050. Hiervoor is een prognose gemaakt van het energiegebruik over vier sectoren; elektriciteit, warmte, waterstof en biogas/groengas. Op basis van deze prognose is een aantal toekomstscenario's opgesteld die als basis dienen voor de beschrijving van het toekomstige Overijsselse energiesysteem. Deze scenario's bieden perspectieven voor de ruimtelijke ontwikkeling die te maken hebben met de energievisie.

Onze reactie in het kort

In onze reactie, welke ook is toegevoegd als bijlage, gaan we in op de volgende zeven thema's:

1. De relatie tussen de energievisie en de provinciale omgevingsvisie – In de omgevingsvisie zijn de thema's bodem en water sturend. In de energievisie lijkt het alsof energie aan dit rijtje wordt toegevoegd. We hebben gevraagd om hierover meer duidelijkheid te geven.
2. Het ruimtegebruik van de energietransitie – Voor de energietransitie is veel nieuwe infrastructuur nodig. Zo wordt in de energievisie beschreven dat het aantal hoogspanningsclusters in Overijssel zal verdubbelen. We verzoeken de provincie een indicatie te geven van deze ruimtevrage en om strategieën te ontwikkelen om deze zo laag mogelijk te houden.
3. Overeenkomst met lokale en regionale (bouw)plannen – In de energievisie wordt uitgegaan van een groei in het aantal woningen. Deze ingeschatte groei is gebaseerd op de PRIMOS-prognose. In Twente geldt echter een grote woningbouwopgave, bijvoorbeeld in de Spoorzone Hengelo-Enschede. Hierdoor zit Twente aan de bovenkant van de PRIMOS-prognose. We vragen de provincie om een inschatting te maken van wat hiervan de gevolgen zijn.
4. De Overijsselse energiemix in 2050 – Op dit thema hebben we twee vragen gesteld. Ten eerste over de betaalbaarheid van de energietransitie. Het is niet vanzelfsprekend dat iedere bevolkingsgroep op wijk even goed meekomt in de transitie en we vragen de provincie om hier rekening mee te houden. Als tweede over de locatie van SMRs. In de energievisie wordt Twente aangewezen als mogelijke locatie van een SMR. We ondersteunen het onderzoeken van deze mogelijkheid, maar vragen de provincie om duidelijkheid over hoe een mogelijke SMR-locatie wordt bepaald en om gemeenten hier actief bij te betrekken.
5. Zelfvoorzienendheid – Hiermee bedoelt de provincie hoe veel van de benodigde energie we zelf in Overijssel opwekken. De in de energievisie gegeven ambitie hiervoor wordt hoog gesteld. We vragen ons af of dit verstandig is, vooral omdat hierbij wordt uitgegaan van het beschikbaar worden van een aantal op dit moment nog niet doorontwikkelde technologieën, zoals SMRs. We vragen de provincie om duidelijkheid te geven over de gevolgen voor deze ambitie als bijvoorbeeld één van deze technologieën toch niet haalbaar blijkt te zijn.

6. Waterstof en biogas – Wij ondersteunen de ambitie van de provincie om een aftakking van de waterstofbackbone naar Twente te realiseren. Op dit moment kunnen wij echter nog niet zeggen of een verbinding van deze backbone naar Enschede logisch zou zijn. Waterstof zou mogelijk interessant kunnen zijn voor industrie, transport, of als back-up warmtebron voor het Enschedese warmtenet. We vragen de provincie daarom om de mogelijkheid open te houden voor een eventuele latere verbinding naar Enschede.
7. En overige onderwerpen – Hier vragen we met name duidelijkheid over de houdbaarheid van de visie en het effect van beleid van hogere overheden op deze visie.

We vragen in onze reactie om verdieping op onderwerpen die volgens ons niet voldoende zijn uitgewerkt om bruikbaar te zijn bij het maken van beleid. Daarnaast geven we wensen op een aantal onderwerpen die volgens ons belangrijk zijn. Eén van de voorbeelden is het realiseren van een aftakking van de landelijke waterstofbackbone naar Twente.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(R.W. Bleker)